

Avoimen yliopiston neuvottelupäivät Turussa 4-5.10.2007

Ajankohtaiset asiat avoimessa
yliopistossa

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

1

avoimuus- ei suljettu – kaikille sallittu

- Avoimen yliopiston perustehtävänä koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen
 - yliopistollisia opintoja kaikille pohjakoulutuksesta, iästä, opiskelumotivaatiosta ja asuinpaikkakunnasta riippumatta
 - yliopistollisten opintojen saatavuus
 - yliopistollisten opintojen saavutettavuus

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

2

avoimuus- *ei suljettu* – kaikille sallittu

- N. Halttunen & M. Alho-Malmelin, Aikuiskasvatuslehti 2/2007:
"Suurten ikäluokkien toinen mahdollisuus? Yliopisto-opintojen aloittaminen keski-iässä.
- "50-vuotiaat ovat uusien yliopisto-opiskelijoiden joukossa pieni vähemmistö, mutta avoimuudesta kertoo kuitenkin se, että vielä keski-iässä on mahdollista aloittaa tutkintoon tähtäävät opinnot"
- "he ovat kuitenkin taustoiltaan keskimäärin ns. parempiosaisia."

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

3

avoimuus- *ei suljettu* – kaikille sallittu

- N. Halttunen & M. Alho-Malmelin, Aikuiskasvatuslehti 2/2007:
"Suurten ikäluokkien toinen mahdollisuus? Yliopisto-opintojen aloittaminen keski-iässä.
- "hyväosaisten joukko" > toisen tutkinnon suorittajat, lisäpätevytyminen, itsensä kehittäminen
- "opiskelu ja oppiminen ovat näiden aikuisten elämässä vahvasti läsnä"
- opinnot tyypillisesti avoimessa yliopistossa

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

4

avoimuus- ei suljettu – kaikille sallittu

- A. Antikainen & A. Huusko, Aikuiskasvatuslehti 2/2007:
”Tietokoneen käyttö ja aikuiskoulutukseen osallistumisen sosio-ekonominen malli”
- *Kv-tutkimukset*: merkittävä aikuiskoulutukseen osallistumisen selittäjä on koulutustaso tai sosiaaliluokka
- *Eräs suomalainen aineisto* (”Aikuiskoulutukseen osallistuminen ja siitä syrjäytyminen/ Linnakylä & Malin): yli 40-vuotiailla tietokoneen käyttöaktiivisuus osoittautui merkittävimmäksi koulutukseen osallistumisen selittäjäksi

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

5

avoimuus- ei suljettu – kaikille sallittu

- A. Antikainen & A. Huusko, Aikuiskasvatuslehti 2/2007:
”Tietokoneen käyttö ja aikuiskoulutukseen osallistumisen sosio-ekonominen malli”
- AKU2000 (Aikuiskoulutus 2000) – aineisto / Aikuiskoulutukseen osallistumista ennakoivat :
 - sosio-ekonominen asema
 - tietokoneen käyttöaktiivisuus
 - koulutustaso
 - työmarkkina-asema
 - sukupuoli
 - vieraiden kielten osaaminen

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

6

avoimuus- *ei suljettu* – kaikille sallittu

- A. Antikainen & A. Huusko, Aikuiskasvatuslehti 2/2007:
”Tietokoneen käyttö ja aikuiskoulutukseen osallistumisen sosio-ekonominen malli”
- ”Yhteiskunnallinen asema/luokkarakenne on se syy, joka selittää sekä tietotekniikan käytön että aikuiskoulutukseen osallistumisen erot”.

avoimuus- *ei suljettu* – kaikille sallittu

- A. Antikainen & A. Huusko, Aikuiskasvatuslehti 2/2007:
”Tietokoneen käyttö ja aikuiskoulutukseen osallistumisen sosio-ekonominen malli”
- Koulutuksen kumulatiivisuus, ns. Matteus-vaikutus: ”
Sillä sille, jolla on, annetaan, ja hänellä on oleva yltä kyllin; mutta siltä, jolla ei ole, otetaan pois sekin, mikä hänellä on”

avoimuus- *ei suljettu* – kaikille sallittu

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste
 - joka neljäs opiskelija on aikuinen, keskituloinen kaupunkien ulkopuolella asuva nainen
 - ns. hyväosaisia on viidennes opiskelijoista
 - aliedustetut ryhmät:
 - työttömät
 - yrittäjät
 - > 55 v. miehet
 - kouluttautumismahdollisuus vs. aikuiskoulutukseen osallistumista ennakoivat tekijät
- *vrt. Avoin yliopisto osana suomalaista koulutusjärjestelmää*

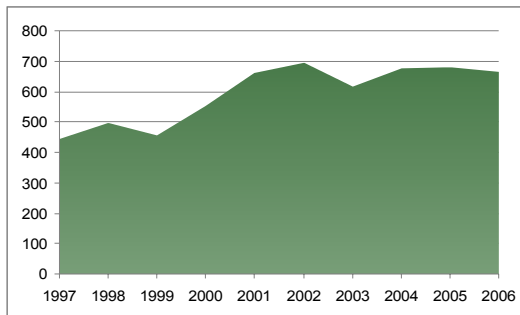
avoimuus- *ei suljettu* – kaikille sallittu

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste
 - tutkintotavoitteinen opiskelu; väylä ja sen toimivuus
 - *koulutuspoliittiset ratkaisut*
 - *ns. emoyliopistojen rooli*

avoimuus- ei suljettu – kaikille sallittu

Lähdetaulukko: Väylän käyttö
yliopistoittain 1997-2006,
avoinyliopisto.fi

Yliopisto	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Yhteensä	444	497	456	554	661	696	615	678	682	665

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

11

avoimuus- ei suljettu – kaikille sallittu

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste
 - nuortuva opiskelijajoukko vs. vanhempien ikäluokkien tavoittaminen (*ikärakenteen muutoksen tuomat haasteet*)
 - monipuolinen opetustarjonta
 - pedagogiset ratkaisut
 - tutkintotavoitteiset opiskelumahdollisuudet
 - *koulutuspoliittiset ratkaisut*
 - *rahoitus*
 - *ns. emoyliopistojen rooli*

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

12

*avoimuus- ei suljettu – kaikille
sallittu - mahdollinen*

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste vs. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008

- *Avoimen yliopiston opiskelijan aseman parantaminen*
 - koulutuspoliittinen vaikuttaminen (mm. yhteistyöneuvottelut, Kesu, aikuiskoulutus uudistus)
 - sähköisten aineistojen käyttöoikeus 2008 alkaen

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

13

*avoimuus- ei suljettu – kaikille sallittu –
mahdollinen – mahdollisuus- vielä
ratkaisematon?*

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste vs. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008

- *Alempaan tutkintoon johtavien opintojen mahdollistaminen ja avoimen väylän kehittäminen*
 - *Tavoitteena selvitys: avoimessa yliopistossa alempaan tutkintoon johtavien opintojen tilanne/kehityssuunta ja -haasteet yliopistoissa*
 - Toiminnan linjaaminen, kehittämissuosituksen

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

14

avoimuus- mahdollinen - mahdollisuus

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste vs. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008

- vrt. Sarkomaa/AIMA 4/2007:
- Aikuiskoulutuksen keskeiset kehittämishaasteet:
"Isoin urakka on aikuiskoulutuksen kokonaisuudistus. Tavoitteena luoda aikuisille tasapuoliset mahdollisuudet täydentää joustavasti osaamistaan."

avoimuus- mahdollinen – mahdollisuus - kommunikoiva

- Koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen haaste – sivistystehtävä

- ikäihmisten/ikäntyvien yliopistotoiminnan kehittämistä selvittävä hanke ja sieltä nousevat kehittämishaasteet
- ikäntyvien neuvottelukunta ja AF- yhteistyö

vilpitön – avomielinen - vastaanottavainen

- vrt. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008:
 - *Avoimen yliopiston hinnoittelun ja omakustannusarvolaskelmien laadinnan selkiyttäminen*
 - selvitys, koulutus, linjaukset /suuntaviivat
 - *Avoimen yliopiston foorumin ja Vapaan sivistystyön yhteistyöjärjestön välisen yhteistyön kehittäminen*
 - tiivistynyt yhteistyö; yhteistyömuistio ja toiminnan edelleen kehittäminen

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

17

vilpitön - tietonsa mielellään kertova - vastaanottavainen

- vrt. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008:
 - *Avoimen yliopiston foorumin ja opetusministeriön edustajien välinen aktiivinen vuoropuhelu*
 - *sujuva, toimiva yhteistyö*

Leena Leskinen, Kuopion yliopisto

18

*vilpitön - tietonsa mielellään
kertova - vastaanottavainen*

• vrt. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008:

- *Avoimen yliopiston foorumin ja Aikuiskoulutusverkoston (Ucefin) yhteistyön edistäminen*
- *sujuva, toimiva yhteistyö, yhteistyössä vaikuttaminen*
- *pääsihteeri*

*vilpitön - tietonsa mielellään kertova –
vastaanottavainen - mahdollinen*

• vrt. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008:

- *Avoimen yliopiston valtakunnallisen verkkopalvelun – www.avoinyliopisto.fi -kehittäminen*
 - *merkitys kansalaispalveluna*
- *aktiivinen vuoropuhelu, sujuva, toimiva yhteistyö*
 - *palvelun vakiinnuttamisen haaste*

peittelemätön - vastaanottavainen

- vrt. Avoimen foorumin toiminta 2007-2008:

- *Avoimen yliopistotoiminnan laadun kehittäminen*
 - *hyvien, toimivien käytäntöjen levittäminen*
 - *laatutyö yliopistoissa*
 - *KKA:n seuranta-arvioinnin palaute*
 - *laatutyöryhmä*
 - *osana VSY- yhteistyötä*

open, blank ~ avoin meri

- *Avointen yliopistojen kansainvälisen yhteistyön edistäminen*

avoin asianajovaltakirja

- *Avointen yliopistojen valtakunnallinen yhteistyöverkosto= Avoimen yliopiston foorumi*
 - työvaliokunta
 - pääsihteeri
 - alatyöryhmät
- *sujuva, toimiva yhteistyö*
- *avoimen yliopiston perustehtävä; edistäminen*
- *avoin yliopisto ja tulevaisuuden haasteet*